

Dat wordt malen!

Analyse van Henk: het is weer bijna Sinterklaas, zo te zien, want de pieten hebben met de letter **L** gestrooid. Maar liefst vier lagedruk-gebieden boven Europa, waarbij het laag boven Italië niet zo veel doet in onze omgeving. Maar de drie boven respectievelijk de Atlantische oceaan, de Noordzee en de Baltische zee des te meer. Ze versterken elkaar en zorgen voor een stevige west-zuidwesten wind, kracht 3 tot 4. Die is goed genoeg om te kunnen malen en dat willen we dan ook zeker proberen. Wel komen er af en toe buien voor, die vallen uit de occlusiefrenten. Maar tussen de buien door is het acceptabel weer en dat we kunnen malen maakt veel goed.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag begint met een enkele bui, vanaf de middag neemt de buigigheid opnieuw toe. Daarbij is kans op windstoten rond 60 km/uur en ook onweer is niet geheel uitgesloten. Tussen de buien door is de zon even te zien en het wordt 's middags ca. 18°C. De vlagerige zuidwestenwind is matig tot vrij krachtig, aan zee krachtig tot hard 6-7 Bft. In de avond kunnen boven de Wadden (zware) windstoten rond 75 km/uur voorkomen. (Bron: KNMI)

Vragen over het huiswerk

Uitlezen H10

1. Welke zeilvoering kunnen we toepassen belast en onbelast bij het te verwachten weer van vandaag?
2. Wat is de gouden regel bij het lichten van de vang?
3. Er is nauwelijks wind en nu ook nog een zaam. Je wilt bijleggen. Het gevlucht staat stil. Wat moet je ALTIJD doen voor je gaat voorleggen of bijleggen?
4. Je bent de enige molenaar op de molen en je wilt zeilen voorleggen. Er zijn wat bezoekers die rond en in de molen lopen, waaronder wat speelse kwajongens. Wat kun je in dat geval als extra veiligheidsmaatregel treffen?
5. Hoeveel stroom kan er lopen bij een blikseminslag?
6. In welke twee situaties leg je de bliksemafleiderkabel aan?
7. Wat is potentiaalvereffening en waarom is dat nodig?
8. Hoe hoog mag de gemeten aardingsweerstand zijn?
9. Op molens in de buurt is de ringleiding gestolen - koper is immers waardevol. De eigenaar vraag je om advies; wat kan hij doen om het risico op diefstal te voorkomen?
10. Wat is een brandronde, wanneer en hoe vaak heb je een brandronde?
11. Een schone molen is een plezier voor het oog. Maar er zijn nog twee redenen om de molen schoon te houden, welke zijn dat?
12. Soms zie je een krooshek voor de UITLAAT (uitschot) van de poldermolen. Waarom zit nou juist daar een krooshek?
13. Wat is een rookkast en waar zit die meestal?
14. Ik heb meel in papieren zakken. Hoe lui ik die zakken nu?
15. Je wilt je maalkoppel openleggen. Een bus met Deense toeristen komt net aan en die vinden dat natuurlijk machtig interessant. Laat je die Denen toe - of niet?
16. Wat is de enig juiste manier om een trap af te dalen?
17. Kun je je verzekeren tegen ongevallen op de molen?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Uitlezen H10

1. Welke zeilvoering kunnen we toepassen belast en onbelast bij het te verwachten weer van vandaag?
Een stevige wind uit het zuidwesten geeft volop de kans te malen, met vier lange halve. Wel oppassen voor buien, die rukwinden mee kunnen nemen.
2. Wat is de gouden regel bij het lichten van de vang?
Pas ervoor op dat niet de ene leerling de vang licht terwijl de andere leerling nog in het gevlucht bezig is. Hanteer daarom als vaste regel op de molen, dat degene die de zeilen voorlegt of wegneemt, ook de vang licht.
3. Er is nauwelijks wind en nu ook nog een zaam. Je wilt bijleggen. Het gevlucht staat stil. Wat moet je ALTIJD doen voor je gaat voorleggen of bijleggen?
Je moet altijd de vang er op leggen! Ga nooit voorleggen of bijleggen zonder dat de vang er op ligt, dat is **levensgevaarlijk!**
4. Je bent de enige molenaar op de molen en je wilt zeilen voorleggen. Er zijn wat bezoekers die rond en in de molen lopen, waaronder wat speelse kwajongens. Wat kun je in dat geval als extra veiligheidsmaatregel treffen?
Zorg ervoor dat niemand de vang kan lichten als je in het gevlucht bezig bent. Leg in dat geval de roekettingen aan de roe en gebruik de kneppel en het lekentouwetje.
5. Hoeveel stroom kan er lopen bij een blikseminslag?
Deze stroomsterkte kan, als gevolg van de hoge elektrische spanning, tot wel 200.000 ampère oplopen.
6. In welke twee situaties leg je de bliksemafleiderkabel aan?
Nadat de molen is stilgezet aan het eind van de maaldag of bij naderend onweer.
7. Wat is potentiaalvereffening en waarom is dat nodig?
Potentiaalvereffening, ook wel spanningsvereffening genoemd, is gebaseerd op het feit dat door het onderling verbinden van geleidende delen gevaarlijke spanningsverschillen worden voorkomen. Potentiaalvereffening voorziet in onderlinge verbinding van de aardingsinstallaties, zoals de bliksem-aarde en de elektrische aarde. Hierdoor wordt de ontladingsstroom niet alleen verdeeld maar wordt ook spanningsgelijkheid van deze delen bereikt en wordt overslag ten gevolge van blikseminslagspanning tegengegaan.
8. Hoe hoog mag de gemeten aardingsweerstand zijn?
De gemeten aardingsweerstand van het aardingsstelsel mag in het algemeen niet meer bedragen dan 2,5 Ohm.

9. Op molens in de buurt is de ringleiding gestolen - koper is immers waardevol. De eigenaar vraagt je om advies; wat kan hij doen om het risico op diefstal te voorkomen?

Je kunt adviseren de kabel door aluminium te vervangen, dat is veel minder waardevol, maar mechanisch iets minder sterk. Maar denk vooral ook aan het ingraven van de ringleiding, met een viertal opgaande steekeinden van ca. 50 cm hoog, die de mogelijkheid bieden om de bliksemafleiderkabel op aan te sluiten.

10. Wat is een brandronde, wanneer en hoe vaak heb je een brandronde?

Een brandronde is een ronde die werkers die in de molen werk hebben verricht dat kan leiden tot brand - zoals het werken met slijptollen - maken om te controleren dat er geen brand is ontstaan. De ronde wordt vlak na het werk gelopen en vervolgens ook nog eens een uur later.

11. Een schone molen is een plezier voor het oog. Maar er zijn nog twee redenen om de molen schoon te houden, welke zijn dat?

Stof is erg brand- en explosie-gevaarlijk. Verwijderen van stof is een goede brandpreventie. Verder is de veiligheid gebaat bij goede zichtbaarheid van het instrumentarium en bij voldoende stroefheid van vloeren. Stof is glad en verhuult de instrumenten.

12. Soms zie je een krooshek voor de UITLAAT (uitschot) van de poldermolen. Waarom zit nou juist daar een krooshek?

Als bescherming tegen binnendringende kwajongens die bijvoorbeeld brand kunnen stichten. Dat is daadwerkelijk eens gebeurd bij de Fraeylemamolen, dat liep gelukkig goed af.

13. Wat is een rookkast en waar zit die meestal?

Bij bovenkruiers eindigt de rookafvoer op de kapzolder. De rookkast is een kast waarin schotten en een versprongen afvoer. Zo kan de rook wel, maar kunnen de vonken niet door de kast.

14. Ik heb meel in papieren zakken. Hoe lui ik die zakken nu?

Nooit op een of andere manier het luiwerk aan de zakken zelf laten trekken, het papier scheurt makkelijk uit. Gebruik een luimat, om de zakken in te leggen en ze zo te luien.

15. Je wilt je maalkoppel openleggen. Een bus met Deense toeristen komt net aan en die vinden dat natuurlijk machtig interessant. Laat je die Denen toe - of niet?

Nee, want het openleggen van een maalkoppel is een precies en gevaarlijk werk waarbij je absoluut geen afleiding kunt gebruiken.

16. Wat is de enig juiste manier om een trap af te dalen?

Met je gezicht naar de trap toe. Wijs ook bezoekers daarop!

17. Kun je je verzekeren tegen ongevallen op de molen?

Ja, het Gilde van Vrijwillige Molenaars biedt haar leden verzekeringen aan.

